

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)
z 28. septembra 2004 *

Vo veci T-310/00,

MCI, Inc., predtým MCI WorldCom, Inc., neskôr WorldCom, Inc., so sídlom v Ashburne, Virginia (Spojené štáty), v zastúpení: pôvodne K. Lasok, QC, J.-Y. Art a B. Hartnett, advokáti, neskôr K. Lasok, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

ktorú v konaní podporuje

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: W.-D. Plessing a B. Muttelsee-Schön, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

proti

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: pôvodne P. Oliver, P. Hellström a L. Pignataro, neskôr P. Oliver a P. Hellström, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci N. Khan, barrister, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: angličtina.

ktorú v konaní podporuje

Francúzska republika, v zastúpení: G. de Bergues a F. Million, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2003/790/ES z 28. júna 2000 o vyhlásení koncentrácie za nezlučiteľnú so spoločným trhom a Dohodou o EHP (vec COMP/M.1741 — MCI WorldCom/Sprint) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 300, 2003, s. 1),

SÚD PRVÉHO STUPŇAEURÓPSKÝCH
SPOLOČENSTIEV (druhá komora),

v zložení: predseda komory J. Pirrung, sudcovia A. W. H. Meija a N. J. Forwood,

tajomník: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. marca 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkové okolnosti a konanie pred Komisiou

- 1 MCI, Inc., predtým MCI WorldCom, Inc., neskôr WorldCom, Inc. (ďalej len „WorldCom“), a Sprint Corp. (ďalej len „Sprint“) sú celosvetovými telekomunikačnými podnikmi so sídlom v Spojených štátoch. V roku 1999 predstavoval celosvetový obrat spoločnosti WorldCom približne 37 miliárd amerických dolárov (USD) a celosvetový obrat spoločnosti Sprint približne 17 miliárd. Donedávna boli činnosti spoločnosti Sprint v Európe vykonávané, úplne alebo vo veľkej miere, prostredníctvom spoločnosti Global One, spoločného podniku, ktorý spoločnosť Sprint založila v roku 1995 spolu s Deutsche Telekom a France Télécom.

- 2 Spoločnosti WorldCom a Sprint podpísali 4. októbra 1999 zmluvu o fúzii a plán fúzie, ktoré zodpovedajú definícii koncentrácie v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (EHS) č. 4064/89 z 21. decembra 1989 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi [Ú. v. ES L 395, s. 1, opravené v Ú. v. ES L 257, 1990, s. 13, medzitým zrušené nariadením Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. ES L 24, s. 1)]. Táto fúzia sa mala uskutočniť výmenou akcií spoločnosti Sprint za akcie spoločnosti WorldCom v počiatočnom objeme odhadovanom na 127 miliárd USD.

- 3 Listami z 20., 26. a 28. októbra 1999 spoločnosti WorldCom a Sprint informovali Komisiu o tejto zmluve, pričom jej oznámili dôvody, pre ktoré sa domnievajú, že predmetná transakcia nemá význam pre celé Spoločenstvo v zmysle článku 1 nariadenia č. 4064/89 a že sa preto nemusela oznámiť Komisii podľa tohto nariadenia. Spoločnosti WorldCom a Sprint taktiež uviedli, že vzhľadom na to, že spoločnosť Sprint sa spoločnosti WorldCom zmluvne zaviazala, že sa vzdá účasti v Global One pred uskutočnením fúzie, výpočet celkového obratu spoločnosti Sprint v rámci Spoločenstva v zmysle článku 5 nariadenia č. 4064/89 by nemal zahŕňať jej podiel na obrate spoločnosti Global One.

- 4 Dňa 29. októbra 1999 Komisia neuznala tento názor a informovala zúčastnených, že musí zobrať do úvahy podiel spoločnosti Sprint na obrate spoločnosti Global One, čo ju vedie k záveru, že zamýšľaná transakcia je koncentráciou s významom pre celé Spoločenstvo. Komisia uviedla, že výpočet obratu na účely určenia toho, či koncentrácia dosahuje význam pre celé Spoločenstvo, musí byť vykonaný ku dňu podpisu zmluvy o fúzii a s ohľadom na situáciu existujúcu k tomuto dňu, najneskôr však ku dňu, kedy vznikla oznamovacia povinnosť. Podľa Komisie môže byť obrat, ktorý možno pripísať určitým činnostiam, odpočítaný len v prípade, ak oznamovaná zmluva obsahuje odkladaciu podmienku, ktorá predpokladá postúpenie týchto činností, alebo ak tieto činnosti boli postúpené medzi účtovnou závierkou a podpisom konečnej zmluvy o fúzii. Komisia sa domnievala, že v tomto prípade to tak nebolo.

- 5 Podaním z 10. januára 2000 (ďalej len „oznámenie“), ktoré bolo Komisii doručené 11. januára 2000, spoločnosti WorldCom a Sprint (ďalej len „oznamovatelia“) spoločne oznámili nimi zamýšľanú koncentráciu v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia č. 4064/89 „bez toho, aby bolo dotknuté stanovisko účastníkov týkajúce sa otázky oprávnenia pripočítať obrat spoločnosti Global One k obratu spoločnosti Sprint“.

- 6 Dňa 21. januára 2000 spoločnosť Sprint uzavrela formálnu dohodu s Deutsche Telekom a France Télécom, na základe ktorej zanikla jej účasť v Global One.

- 7 Dňa 2. februára 2000 oznamovatelia informovali Komisiu o tejto dohode a navrhli prevzatie záväzku v zmysle článku 8 ods. 2 nariadenia č. 4064/89, podľa ktorého by spoločnosť Sprint musela vyvinúť všetko potrebné úsilie na to, aby bez zbytočného odkladu ukončila prevod svojich akcií v Global One, pričom až do toho času by sa nepodieľala na riadení každodennej činnosti Global One. Dňa 10. februára 2000 oznamovatelia zaslali Komisii memorandum, v ktorom vysvetlili svoje názory na dopad, ktorý by mohol mať zánik účasti spoločnosti Sprint v Global One na štruktúru hospodárskej súťaže na dotknutých trhoch, a uviedli dôvody, ktoré ich podľa ich názoru oprávňovali na späťvzatie oznámenia.
- 8 Vzhľadom na to, že sa Komisia domnievala, že navrhnutý záväzok nie je dostatočný, že predmetná koncentrácia patrí do pôsobnosti nariadenia č. 4064/89 a že existujú vážne pochybnosti o jej zlučiteľnosti so spoločným trhom, 21. februára 2000 sa rozhodla začať konanie podľa článku 6 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 4064/89. Komisia označila tri trhy, na ktorých by táto transakcia mohla vyvolať problémy v hospodárskej súťaži. Išlo o trh „internetového prepojenia najvyššej úrovne alebo univerzálne internetového prepojenia“, trh celosvetových telekomunikačných služieb a trh medzinárodných hlasových telefonických služieb.
- 9 Po tom, čo Komisia dostala rôzne informácie ako odpoveď na svoje žiadosti podľa článku 11 nariadenia č. 4064/89, zaslala 3. mája 2000 oznamovateľom oznámenie o vytýkaných skutočnostiach v zmysle článku 12 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 447/98 z 1. marca 1998 o oznámeniach, lehotách a vypočutí dotknutých osôb ustanovených v nariadení Rady (EHS) č. 4064/89 [Ú. v. ES L 61, s. 1, ďalej len „vykonávacie nariadenie“, neskôr zrušené nariadením Komisie (ES) č. 802/2004 zo 7. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 139/2004 (Ú. v. ES L 133, s. 1)], v ktorom uviedla, že zamýšľaná koncentrácia by viedla k vytvoreniu dominantného postavenia oznamovateľov alebo k posilneniu dominantného postavenia spoločnosti WorldCom na trhu internetového prepojenia najvyššej úrovne, ako aj na trhu celosvetových telekomunikačných služieb pre nadnárodné podniky. Oznamovatelia na toto oznámenie o vytýkaných skutočnostiach odpovedali 22. mája 2000.

- 10 Po viacerých stretnutiach venovaných prieskumu možných opatrení na nápravu oznamovatelia predložili Komisii listom z 8. júna 2000 záväzok („opatrenia na nápravu“) v zmysle článku 8 ods. 2 nariadenia č. 4064/89 a článku 18 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ktorý sa týkal prevodu internetových činností spoločnosti Sprint.

- 11 Dňa 5. júna 2000 Komisia zvolala stretnutie Poradného výboru pre koncentrácie vytvoreného na základe článku 19 nariadenia č. 4064/89. Tento výbor sa stretol 22. júna 2000 a v ten istý deň prijal svoje stanovisko.

- 12 Dňa 26. júna 2000 sa pán Monti, člen Komisie zodpovedný za záležitosti hospodárskej súťaže, vydal do Washingtonu (Spojené štáty), aby sa stretol so zástupcami Department of Justice (ministerstvo spravodlivosti, ďalej len „DoJ“). Tam na tlačovej konferencii vyhlásil, že navrhne Komisii, aby zakázala zamýšľanú koncentráciu.

- 13 Dňa 27. júna 2000 oznamovatelia odfaxovali Komisii dva listy, ktoré Komisia dostala v ten istý deň a v ktorých oznamovatelia oficiálne vyhlásili, že formálne berú späť na jednej strane záväzok z 8. júna 2000 a na druhej strane oznámenie z 11. januára 2000. Druhý list obsahoval nasledujúce vyhlásenie:

„Strany už nezamýšľajú uskutočniť plán koncentrácie v podobe, v akej bol predstavený v oznámení. V prípade, ak by sa strany rozhodli zlúčiť svoje činnosti v nejakej inej forme v budúcnosti, predložia príslušné oznámenia v rámci právnej úpravy platnej pre koncentrácie.“

14 V ten istý deň DoJ oficiálne podalo na District Court of Columbia (súd okresu Columbia) žalobu proti spoločnostiam WorldCom a Sprint, ktorej predmetom bolo, aby súd určil, že ich plán fúzie porušuje Clayton Antitrust Act, 1914 (antitrustový zákon z roku 1914), a natrvalo zakázal týmto podnikom uskutočnenie predmetnej zmluvy o fúzii. Táto žaloba bola založená na protisúťažných účinkoch, ktoré by táto dohoda zjavne musela vyvolať na trhu poskytovania služieb hlavnej siete Internetu, ako aj na viacerých ďalších trhoch.

15 Spoločnosť Sprint rovnako 27. júna 2000 uverejnila na svojej internetovej stránke tlačové vyhlásenie týkajúce sa súdneho konania iniciovaného DoJ, ktoré sa končilo týmito slovami:

„Sprint dúfa, že pri tejto fúzii sa nájde rozumné riešenie. Výhody, ktoré z nej plynú pre verejnosť, sú príliš dôležité, než aby sa ich bolo možné zriecť.“

16 Ešte v ten istý deň internetová stránka ABC News uverejnila nasledujúci komentár:

„... vyhlásenia uverejnené oboma podnikmi, zdá sa, naznačujú, že sa úplne nevzdali zamýšľanej megakoncentrácie v hodnote 128 miliárd dolárov. Peter Lucht, hovorca spoločnosti WorldCom, nechcel povedať, či odvolali svoju ponuku. ‚Záležitosťou sa ešte zaoberajú americké úrady, vyhlásil pán Lucht.‘“

- 17 Dňa 28. júna 2000 Komisia najmä na základe článku 8 ods. 3 nariadenia č. 4064/89 prijala rozhodnutie č. 2003/790/ES o vyhlásení koncentrácie za nezlučiteľnú so spoločným trhom a Dohodou o EHP (vec COMP/M.1741 — MCI WorldCom/Sprint) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 300, 2003, s. 1, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 18 V odôvodnení č. 410 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že zamýšľaná koncentrácia „by viedla buď k vytvoreniu dominantného postavenia v prospech entity vytvorenej touto koncentráciou alebo k posilneniu dominantného postavenia spoločnosti MCI WorldCom na trhu poskytovania pripojenia všeobecnej alebo najvyššej úrovne, v dôsledku čoho by bola značne narušená hospodárska súťaž na spoločnom trhu v zmysle článku 2 ods. 3 nariadenia o koncentráciách“ [*neoficiálny preklad*]. V odôvodnení č. 302 napadnutého rozhodnutia sa však Komisia „rozhodla už nenamietat vo vzťahu k trhu poskytovania celosvetových telekomunikačných služieb“ [*neoficiálny preklad*]. V odôvodneniach č. 303 a 315 napadnutého rozhodnutia Komisia okrem toho upustila od svojich námietok týkajúcich sa trhu medzinárodných telefonických hlasových služieb.
- 19 Napadnuté rozhodnutie bolo v ten istý deň oznámené oznamovateľom.
- 20 Dňa 13. júla 2000 oznamovatelia oznámili v tlačových vyhláseniach, že vzhľadom na nesúhlas DoJ odstupujú od svojej zmluvy o fúzii.

Konanie

- 21 Žalobca návrhom zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa 27. septembra 2000, podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

- 22 Súd prvého stupňa (prvá komora) vyzval žalobcu, aby sa vo svojej replike vyjadril k tomu, či má vo svetle rozsudkov Súdu prvého stupňa z 25. marca 1999, Gencor/Komisia (T-102/96, Zb. s. II-753), a z 15. decembra 1999, Kesko/Komisia (T-22/97, Zb. s. II-3775) stále právny záujem na konaní s ohľadom na definitívne upustenie od zamýšľanej koncentrácie v dôsledku zásahu DoJ. Žalobca vyhovel tejto žiadosti a Komisia vo svojej duplike takisto zaujala stanovisko k tejto otázke.
- 23 Uznesením zo 16. mája 2001 predseda prvej komory Súdu prvého stupňa vyhovel návrhu na vstup Spolkovej republiky Nemecko a Francúzskej republiky do konania ako vedľajších účastníkov, a to Spolkovej republiky Nemecko na podporu žalobcu a Francúzskej republiky na podporu Komisie.
- 24 Dňa 21. júla 2002 spoločnosť WorldCom a väčšina jej dcérskych spoločností v Spojených štátoch podali na základe vlastného rozhodnutia návrh na povolenie reštrukturalizácie v zmysle kapitoly 11 U.S. Bankruptcy Code (americký zákonník o úpadku) na Bankruptcy Court for the Southern District of New York (konkurzný súd pre okres New York-juh).
- 25 Listom kancelárie Súdu prvého stupňa zo 4. októbra 2002 bol žalobca vyzvaný, aby sa vyjadril k prípadnému dopadu prebiehajúcich udalostí na pokračovanie konania pred Súdom prvého stupňa, aby uviedol, či sa domnieva, že má stále právny záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia na základe kritérií vymedzených Súdom prvého stupňa v rozsudkoch Gencor/Komisia a Kesko/Komisia, už citovaných vyššie v bode 22, presnejšie, aby uviedol, či sa domnieva, že ešte existuje možnosť uskutočniť v budúcnosti koncentráciu, ktorá bola napadnutým rozhodnutím vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, alebo akúkoľvek inú podobnú transakciu v prípade, žeby napadnuté rozhodnutie bolo zrušené v súlade so žalobnými návrhmi, a aby predložil podnikateľský plán („business plan“) vyžadovaný v súlade s kapitolou 11 U.S. Bankruptcy Code, akonáhle bude prijatý veriteľmi a schválený príslušným americkým súdom. Žalobca vyhovel týmto žiadosťami listami z 21. októbra 2002, 2. mája 2003, 9. júla 2003, 17. decembra 2003 a 11. marca 2004.

- 26 Zloženie komôr Súdu prvého stupňa sa od nového súdneho roku zmenilo, sudca spravodajca bol pridelený do druhej komory, ktorej bola v dôsledku toho pridelená prejednávaná vec.
- 27 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (druhá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a o tom, že sa v prvom rade vykoná pojednávanie špecificky venované prieskumu otázok vyvolaných predmetnou žalobou, ktoré sa týkajú prípustnosti žaloby, záujmu na konaní a právomoci Komisie prijať napadnuté rozhodnutie.
- 28 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 30. marca 2004.

Návrhy účastníkov konania

- 29 Žalobca, podporovaný v konaní Spolkovou republikou Nemecko, navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zrušil napadnuté rozhodnutie,

- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

30 Komisia, podporovaná v konaní Francúzskou republikou, navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

O prípustnosti žaloby

Tvrdenia účastníkov konania

31 Žalobca vo svojej replike predovšetkým zdôrazňuje, že ako odpoveď na výroky pána Montiho počas tlačovej konferencie 26. júna 2000 (pozri bod 12 vyššie) oznamovatelia nasledujúci deň vzali späť svoje oznámenie a oficiálne informovali Komisiu, že upúšťajú od zamýšľanej koncentrácie v podobe, v akej bola oznámená. Čo sa týka konania začatého rovnako 27. júna DoJ pred District Court of Columbia (pozri bod 14 tohto rozsudku), žalobca zdôrazňuje, že toto konanie nemalo, na rozdiel od napadnutého rozhodnutia prijatého 28. júna 2000, právne záväzné účinky. Podľa názoru žalobcu je preto tvrdenie, že od zamýšľanej koncentrácie sa upustilo „v dôsledku zásahu“ DoJ, nepresné.

32 Žalobca ďalej tvrdí, že má právny záujem domáhať sa zrušenia napadnutého rozhodnutia na základe kritérií vymedzených Súdom prvého stupňa v rozsudkoch Gencor/Komisia, už citovaného v bode 22 vyššie (body 41 až 45), a Kesko/Komisia,

už citovaného v bode 22 vyššie (body 57 až 64). V tejto súvislosti žalobca predovšetkým tvrdí, že od zamýšľanej koncentrácie oznamovatelia upustili, akonáhle bolo jasné, že Komisia vyhlási koncentráciu za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Skutočnosť, že posúdenie Komisie sa dostalo na verejnosť pred prijatím napadnutého rozhodnutia, a skutočnosť, že sa oznamovatelia pri svojom konaní spoliehali na rozhodnutie pred jeho formálnym prijatím, nezbavuje žalobcu jeho právneho záujmu domáhať sa zrušenia.

- 33 Žalobca sa takisto dovoľáva, odkazujúc na rozsudok Súdneho dvora z 23. apríla 1986, *Les Verts/Parlament* (294/83, Zb. s. 1339, bod 23), svojho základného práva na súdnu ochranu, ktoré je podľa žalobcu zaručené tak Zmluvou o ES, ako aj článkami 16 a 21 nariadenia č. 4064/89. Žalobca predovšetkým uvádza, že v spoločenstve s vládou práva nemôže byť účinná súdna kontrola rozhodovacej právomoci Komisie podľa nariadenia č. 4064 žiadnym spôsobom ovplyvnená existenciou súdnych konaní pred inými súdmi, o to viac, že napadnuté rozhodnutie v predmetnom prípade predstavuje jedinú právnu prekážku zamýšľanej koncentrácie.

- 34 Vo svojich pripomienkach z 21. októbra 2002, ktorými žalobca odpovedá na otázky Súdu prvého stupňa zo 4. októbra 2002 (pozri bod 25 vyššie), v podstate tvrdí, že jeho umiestnenie pod ochranu kapitoly 11 U.S. Bankruptcy Code nemá žiadny právny účinok na konanie o podanej žalobe, že má ešte väčší právny záujem ako predtým dosiahnuť zrušenie napadnutého rozhodnutia na základe kritérií vymedzených Súdom prvého stupňa v rozsudkoch *Gencor/Komisia* a *Kesko/Komisia*, už citovaných v bode 22 vyššie, a že, ešte konkrétnejšie, z dôvodu štrukturálnych problémov nadproduktie, znižovania dopytu a iných problémov, ktoré sa objavovali od roku 2000 v oblasti telekomunikácií, má žalobca ešte väčšiu šancu než predtým na uskutočnenie koncentrácie, ktorá bola napadnutým rozhodnutím vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, alebo inej podobnej transakcie, pokiaľ by napadnuté rozhodnutie bolo zrušené v súlade so žalobnými návrhmi.

- 35 Vo svojich doplnujúcich pripomienkach z 2. mája 2003 sa žalobca okrem iného odvoláva na blížiacie sa schválenie jeho konečného plánu reštrukturalizácie zo strany U.S. Bankruptcy Court a uvádza, že očakáva skončenie konania podľa kapitoly 11 U. S. Bankruptcy Code vo svojom prípade v priebehu poslednej tretiny roka 2003. Žalobca potvrdzuje, že skončenie konania o reštrukturalizácii nebude mať žiadny dopad na jeho právny záujem na skorom rozhodnutí predmetného sporu, ani na príslušné práva, ktoré by mohli vyplývať z rozsudku, ktorým by sa vyhovel jeho žalobe.
- 36 V prílohe k svojim doplnujúcim pripomienkach z 9. júla 2003, 17. decembra 2003 a 11. marca 2004 žalobca pripojil kópiu uznesenia U.S. Bankruptcy Court zo 7. júla 2003 o schválení jeho návrhu konečného vyrovnania s U.S. Securities and Exchange Commission (Americká komisia pre cenné papiere a burzu), kópiu uznesenia rovnakého súdu z 31. októbra 2003 o schválení jeho plánu reštrukturalizácie z 21. októbra 2003, a kópiu uznesenia uvedeného súdu z 25. februára 2004, ktorým bol žalobcovi poskytnutý odklad na splnenie niektorých z podmienok stanovených v jeho pláne reštrukturalizácie.
- 37 Komisia vo svojej duplike uvádza, že v rozsudkoch Gencor/Komisia a Kesko/Komisia, už citovaných v bode 22 vyššie, Súd prvého stupňa prisúdil značný význam skutkovým okolnostiam, za ktorých bola žaloba podaná, ako aj tým okolnostiam, za ktorých došlo k upusteniu od zamýšľanej koncentrácie.
- 38 Komisia zdôrazňuje, že v rozsudku Gencor/Komisia, už citovaný v bode 22 vyššie (bod 45), Súd prvého stupňa uviedol, že zánik základu pre uskutočnenie koncentrácie nie je „sám osebe“ dôvodom na vylúčenie kontroly zákonnosti predmetného rozhodnutia. Súd prvého stupňa podľa názoru Komisie spresnil zmysel tohto tvrdenia v rozsudku Kesko/Komisia, už citovaný v bode 22 vyššie (body 61 až 64), tým, že po preskúmaní dôvodov, pre ktoré žalobca upustil od zamýšľanej koncentrácie, vyslovil, že toto upustenie nebolo dobrovoľné, ale že ho možno priamo pripísať napadnutému rozhodnutiu, takže žaloba by mala byť na tomto základe vyhlásená za prípustnú.

- 39 Komisia z toho vyvodzuje, že dôvody, pre ktoré oznamovatelia upustili od nimi zamýšľanej koncentrácie, by mohli v spojení s inými okolnosťami skutočne priviesť Súd prvého stupňa k zastaveniu konania na základe nedostatku procesných podmienok. Komisia tvrdí, že ak oznamovatelia urobili toto rozhodnutie z dôvodov, ktoré nesúvisia s napadnutým rozhodnutím, je možné rozumne vyvodiť, že žalobca nemá dostatočný právny záujem na výsledku konania, a jeho žalobu teda možno vyhlásiť za neprípustnú.
- 40 V predmetnom prípade spoločnosti WorldCom a Sprint jasne uviedli, že upustili od nimi zamýšľanej koncentrácie z dôvodov, ktoré nesúvisia s napadnutým rozhodnutím. Z ich vyhlásenia vyplýva, že jediným dôvodom upustenia od ich projektu je nesúhlas DoJ. Komisia sa predovšetkým odvoláva na nasledujúci výňatok z tlačovej správy uverejnenej 13. júla 2000 tak žalobcom, ako aj spoločnosťou Sprint (pozri bod 20 vyššie):

„Spoločnosti [WorldCom a Sprint] sa zhodli na tom, že rôzne podmienky nakoniec vyžadované [DoJ] by ohrozili finančný prínos fúzie a výhody, ktoré by vďaka nej mohli získať zákazníci. Keďže [DoJ] vyhlásilo, že nebude pripravené zúčastniť sa verejného konania o svojich teóriách týkajúcich sa fúzie pred začiatkom nasledujúceho roka, spoločnosti sa rozhodli, že nie je v záujme akcionárov, zákazníkov a zamestnancov, aby sa zapojili do zdĺhavého súdneho konania.“

- 41 Za týchto okolností nemôže žalobca opodstatnene tvrdiť, že žaloba podaná DoJ na District Court of Columbia nemohla byť príčinou jeho rozhodnutia upustiť od ním zamýšľanej koncentrácie z dôvodu, že táto žaloba nemala právne záväzné účinky.
- 42 Komisia prichádza k záveru, že upustenie od zamýšľanej koncentrácie vôbec nebolo priamym dôsledkom napadnutého rozhodnutia, že rozsudok Kesko/Komisia, už citovaný v bode 22 vyššie, s predmetným prípadom nesúvisí a že žaloba by mala byť zamietnutá ako neprípustná.

- 43 Komisia ďalej uvádza, že v rozsudku Kesko/Komisia, už citovaný v bode 22 vyššie (bod 55), si Súd prvého stupňa predovšetkým položil otázku, či zamýšľaná koncentrácia bola ešte aktuálna vo chvíli podania žaloby, aby určil, či vznikol a stále existuje právny záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia. V predmetnom prípade sa však od zamýšľanej koncentrácie upustilo v júli 2000, o dosť skôr pred podaním žaloby 27. septembra 2000.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 44 Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že žaloba o neplatnosť podaná fyzickou alebo právnickou osobou je prípustná len vtedy, ak táto osoba má právny záujem na zrušení napadnutého aktu. Na to, aby taký právny záujem mohol existovať, musí byť samotné zrušenie aktu spôsobilé vyvolať právne následky (pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. júna 1986, AKZO Chemie/Komisia, 53/85, Zb. s. 1965, bod 21; rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. septembra 1995, Antillean Rice Mills a i./Komisia, T-480/93 a T-483/93, Zb. s. II-2305, body 59 a 60 a tam citovaná judikatúra, a z 20. júna 2001, Euroalliances/Komisia, T-188/99, Zb. s. II-1757, bod 26) alebo inými slovami, žaloba musí byť spôsobilá, v prípade úspešného výsledku, priniesť prospech pre toho účastníka konania, ktorý ju podal (rozsudky Súdneho dvora z 13. júla 2000, Parlament/Richard, C-174/99 P, Zb. s. I-6189, bod 33, a z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 21).

- 45 Pokiaľ ide neprípustnosť z dôvodu nedostatku procesných podmienok (uznesenia Súdneho dvora z 28. novembra 1985, Grégoire-Foulon/Parlament, 19/85, Zb. s. 3771, a zo 7. októbra 1987, D.M./Rada a EHSV, 108/86, Zb. s. 3933; rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. februára 1993, Mc Avoy/Parlament, T-45/91, Zb. s. II-83, bod 22) sudca Spoločenstva o nej môže rozhodnúť aj bez návrhu (rozsudok Súdneho dvora z 19. októbra 1995, Rendo a i./Komisia, C-19/93 P, Zb. I-3319).

- 46 V oblasti pôsobnosti nariadenia č. 4064/89 Súd prvého stupňa rozhodol, v rozsudku Gencor/Komisia, už citovanom v bode 22 vyššie (body 41 až 45), že podnik, ktorý je účastníkom zamýšľanej koncentrácie, si zachováva právny záujem na konaní o zrušenie rozhodnutia Komisie, ktorým bola táto koncentrácia vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom aj vtedy, ak z dôvodu zániku zmluvného základu tejto koncentrácie ju už nie je možné uskutočniť ani v prípade, že Súd prvého stupňa vydá rozsudok priaznivý pre žalobcu. Súd prvého stupňa zohľadnil predovšetkým súčasne aj budúce právne následky zrušenia takéhoto rozhodnutia podľa článku 233 ES, ako aj požiadavku súdnej kontroly zákonnosti opatrení prijatých Komisiou na základe nariadenia č. 4064/89.
- 47 Pri použití týchto zásad v prípade upustenia od zamýšľanej koncentrácie Súd prvého stupňa dodal, v rozsudku Kesko/Komisia, už citovaný v bode 22 vyššie (body 61 až 65), že pokiaľ okolnosti prípadu preukazujú, že toto upustenie nebolo dobrovoľné, ale že bolo „priamym dôsledkom“ rozhodnutia Komisie, dotknutý podnik si zachováva právny záujem na konaní o zrušenie tohto rozhodnutia.
- 48 Na rozdiel od tvrdenia Komisie (pozri bod 43 vyššie) táto judikatúra nemôže byť obmedzená iba na prípady, kde dôjde k upusteniu od koncentrácie až po podaní žaloby na Súd prvého stupňa. Citovaná judikatúra sa zakladá na úvahe, že podnik, ktorý sa len podrobuje rozhodnutiu Komisie, čo je jeho povinnosťou, nestráca v žiadnom prípade svoj právny záujem domáhať sa zrušenia tohto rozhodnutia (rozsudok Kesko/Komisia, už citovaný v bode 22 vyššie, bod 59). Ako je zrejmé z článku 249 ES ods. 4, takáto povinnosť je prítomná v samotnej podstate rozhodnutia. Existuje teda už pred podaním žaloby a nezávisle na nej, pričom skutočnosť, že žaloba nemá odkladný účinok, odôvodňuje, okrem iného, zachovanie záujmu na konaní v prípade upustenia od koncentrácie v priebehu konania (rozsudok Súdneho dvora z 19. septembra 1985, Hoogovens Groep/Komisia, 172/83 a 226/83, Zb. s. 2831, bod 19).

49 V tejto veci nemôže preto zánik zmluvného základu pre koncentráciu, ako dôsledok upustenia oznamovateľov od zamýšľanej koncentrácie, sám osebe vylúčiť kontrolu zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

50 Predmetný prípad je však možné odlíšiť z dvoch hľadísk od vecí Gencor/Komisia a Kesko/Komisia, už citované v bode 22 vyššie. Na jednej strane, aj keď je toto tvrdenie čiastočne napadnuté Komisiou, samotný žalobca tvrdí, že od predmetnej koncentrácie sa upustilo 27. júna 2000, teda ešte pred prijatím napadnutého rozhodnutia. Na druhej strane Komisia tvrdí, že toto upustenie je skôr odôvodnené nesúhlasom DoJ, než jej vlastným konaním. Pri oboch hľadáiskách sa vynára otázka, do akej miery je možné považovať upustenie od predmetnej koncentrácie za „priamy dôsledok“ napadnutého rozhodnutia v zmysle rozsudku Kesko/Komisia, už citovaný v bode 22 vyššie, a aké sú prípadné následky takéhoto odlíšenia, pokiaľ ide o záujem žalobcu na konaní v tejto veci.

51 Pokiaľ ide o prvé z týchto dvoch hľadísk, treba pripomenúť, že listom z 27. júna 2000 oznamovatelia Komisii formálne oznámili, že berú späť svoje oznámenie a že „už nezamýšľajú uskutočniť koncentráciu v podobe, v akej bola opísaná v oznámení“.

52 Súd prvého stupňa konštatuje, po prvé, že toto oznámenie nasledovalo ihneď po vyhlásení pána Montiho pre tlač 26. júna 2000, z ktorého vyplývalo, že mieni navrhnúť Komisii, aby zakázala zamýšľanú koncentráciu, a po druhé, že úmyslom tohto oznámenia očividne bolo predísť prijatiu napadnutého rozhodnutia, ktorého prejednávanie bolo plánované na stretnutie Komisie 28. júna 2000.

- 53 Komisia však v odôvodnení č. 12 napadnutého rozhodnutia odmietla považovať toto oznámenie za formálne odstúpenie od oznámenej zmluvy o fúzii. Domnievala sa preto, že má právomoc rozhodnúť o tejto zmluve bez ohľadu na znenie predmetného oznámenia.
- 54 Súd prvého stupňa sa domnieva, že tieto skutočnosti sú samej osobe dostatočné na odôvodnenie právneho záujmu žalobcu na dosiahnutí zrušenia rozhodnutia, ktoré je mu adresované a ktorého prijatiu sa márne snažil predísť tým, že formálne oznámil upustenie od oznámenej koncentrácie, ktorá je predmetom tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že jedným z hlavných žalobných dôvodov vznesených žalobcom na podporu jeho návrhu na zrušenie je námietka, že Komisia nemala právomoc na prijatie jeho návrhu na zrušenie je námietka, že Komisia nemala právomoc na prijatie napadnutého rozhodnutia potom, čo 27. júna došlo k späťvzatiu oznámenia.
- 55 Je potrebné dodať, že pokiaľ platí napadnuté rozhodnutie, na ktoré sa až do jeho zrušenia sudcom Spoločenstva vzťahuje prezumpcia platnosti (rozsudok Súdneho dvora z 1. apríla 1982, Dürbeck/Komisia, 11/81, Zb. s. 1251, bod 17), žalobca sa nemôže platne zlúčiť so spoločnosťou Sprint, aspoň nie v usporiadaní a za podmienok uvedených v oznámení, v prípade, ak by tak opäť zamýšľal urobiť.
- 56 Skutočnosť, že žalobca nemusí mať tento úmysel, alebo že ho pravdepodobne neuskutoční, je v tomto smere výlučne subjektívnou okolnosťou, ktorú nemožno zohľadniť pri posúdení jeho právneho záujmu na konaní o zrušenie aktu, ktorý nepochybne vyvoláva záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť jeho záujmy tým, že významne zmenia jeho právne postavenie (rozsudky Súdneho dvora z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9, a z 31. marca 1998, Francúzsko a i./Komisia, C-68/94 a C-30/95, Zb. s. I-1375, bod 62; rozsudky Súdu prvého stupňa zo 4. marca 1999, Assicurazioni Generali a Unicredito/Komisia, T-87/96, Zb. s. II-203, bod 37, a z 22. marca 2000, Coca-Cola/Komisia, T-125/97 a T-127/97, Zb. s. II-1733, bod 77).

57 Žalobca teda odôvodnil dostatočný právny záujem domáhať sa zrušenia napadnutého rozhodnutia, a to aj v prípade, že, ako tvrdí, skutočne upustil od predmetnej koncentrácie v deň pred prijatím tohto rozhodnutia.

58 Pokiaľ ide o druhé z dvoch hľadísk spomínaných v bode 50 vyššie, je pravda, že formálne späťvzatie oznámenia a odstúpenie od zamýšľanej koncentrácie „v podobe, v akej bola predstavená v oznámení“, ktoré oznamovatelia prostredníctvom faxu oznámili na sekretariát task force „Kontrola koncentrácií medzi podnikmi“ Komisie v Bruseli 27. júna 2000 o 17.25 hod. (pozri prílohu 3 žaloby, s. 185), sa na deň a prakticky aj na hodinu, s prihliadnutím na časový posun, zhodovali s oznámením, že DoJ podalo 27. júna 2000 ráno vo Washingtone návrh na začatie konania pred District Court of Columbia (pozri prílohu 1 a 11 vyjadrenia k žalobe). Oznamovatelia navyše sami pripustili (pozri ich tlačové vyhlásenie z 13. júla 2000, citované v bode 40 vyššie), že definitívne upustenie od nimi zamýšľanej koncentrácie nadväzovalo na návrh DoJ na začatie konania pred District Court of Columbia.

59 Ak však aj nesúhlas DoJ bol určujúci pre rozhodnutie oznamovateľov upustiť od predmetnej koncentrácie, faktom zostáva, ako žalobca správne poznamenáva, že napadnuté rozhodnutie je v tejto chvíli jedinou existujúcou a skutočnou právnou prekážkou uskutočnenia tejto koncentrácie v prípade, že by sa oznamovatelia chceli opäť zlúčiť v usporiadaní a za podmienok uvedených v oznámení, keďže konanie, ktorého začatie navrhlo DoJ pred District Court of Columbia, nedospelo k vydaniu zákazu a DoJ dokonca 13. júla 2000 dobrovoľne upustilo do pokračovania v konaní.

60 Nie je možné ani vylúčiť, že by sa oznamovatelia boli rozhodli obhajovať sa pred District Court of Columbia, ak by Komisia nebola prijala napadnuté rozhodnutie.

- 61 Za týchto okolností a so zreteľom na základnú zásadu, podľa ktorej v právnom spoločenstve musí byť dodržiavanie zákonnosti riadne zabezpečené (rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Komisia/CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, Zb. s. I-3801, bod 63), sa Súd prvého stupňa domnieva, že predmetná vec sa neodlišuje od vecí, v ktorých došlo k vydaniu rozsudkov Gencor/Komisia a Kesko/Komisia, už citované v bode 22 vyššie, natoľko, aby to odôvodňovalo odlišný záver, pokiaľ ide o posúdenie právneho záujmu žalobcu na konaní v momente podania žaloby.
- 62 Čo sa týka okolností, ktoré mohli spôsobiť zachovanie tohto právneho záujmu, v čase po podaní žaloby, Súd prvého stupňa sa domnieva, že pripomienky predložené žalobcom 21. októbra 2002, 2. mája 2003, 9. júla 2003, 17. decembra 2003 a 11. marca 2004 dovoľujú domnievať sa, že jeho reštrukturalizácia pod dohľadom súdu sa vyvíja priaznivo.
- 63 Žalobca okrem toho v týchto pripomienkach uviedol a zopakoval to aj na pojednávaní, bez toho, že by tomu Komisia odporovala, že oblasť jeho činností sa od podania žaloby nezmenila a že stále môže uskutočniť taký typ koncentrácie, aký bol napadnutým rozhodnutím vyhlásený za nezlučiteľný so spoločným trhom.
- 64 Súd prvého stupňa sa preto domnieva, že žalobca si zachováva právny záujem dostatočný na pokračovanie predmetného konania.

O právomoci Komisie prijať napadnuté rozhodnutie

- 65 Na podporu svojich návrhov žalobca uvádza v podstate dva žalobné dôvody na zrušenie, ktoré vychádzajú z toho, že Komisia nemala právomoc na prijatie napadnutého rozhodnutia.

- 66 Ako prvý žalobný dôvod, ktorý sa člení na dve časti, žalobca uvádza, že Komisia nebola oprávnená prijať napadnuté rozhodnutie, keďže predmetná koncentrácia nemala význam pre celé Spoločenstvo, či už v čase začatia konania (prvá časť), alebo v dôsledku podstatnej zmeny okolností v čase prijatia napadnutého rozhodnutia (druhá časť).
- 67 Ako druhý žalobný dôvod žalobca uvádza, že Komisia nebola oprávnená prijať napadnuté rozhodnutie, keďže oznamovatelia oficiálne vzali späť svoje oznámenie a informovali Komisiu o upustení od koncentrácie v podobe, v akej bola predstavená v oznámení.
- 68 Súd prvého stupňa sa rozhodol najskôr preskúmať druhý žalobný dôvod, podľa ktorého Komisia nebola oprávnená prijať napadnuté rozhodnutie po späťvzatí oznámenia a upustení od koncentrácie v podobe, v akej bola predstavená v oznámení.

Tvrdenia účastníkov konania

- 69 Žalobca podporovaný nemeckou vládou tvrdí, že Komisia prekročila svoju právomoc tým, že 28. júna 2000 prijala napadnuté rozhodnutie, keďže 27. júna 2000 oznamovatelia oficiálne vzali späť svoje oznámenie a informovali Komisiu o tom, že sa už nebudú usilovať o uskutočnenie zamýšľanej koncentrácie v oznámenej podobe a že by v prípade, ak by sa v budúcnosti rozhodli zlúčiť svoje činnosti v inej podobe, vykonali oznámenia vyžadované predpismi platnými v oblasti koncentrácií.

- 70 V odôvodnení č. 12 napadnutého rozhodnutia Komisia zdôvodnila svoju právomoc predovšetkým skutočnosťou, že list oznamovateľov z 27. júna 2000 nepredstavoval formálne odstúpenie od zmluvy o fúzii zo 4. októbra 1999, ktorá bola predmetom oznámenia. Žalobca tvrdí, že tento výklad je umelý a že je v rozpore s racionálnym pochopením znenia tohto oznámenia. Pokiaľ ide o tlačové vyhlásenie oznamovateľov, na ktoré sa Komisia odvoláva vo vyjadrení k žalobe na podporu svojho tvrdenia, že oznamovatelia neupustili od zamýšľanej koncentrácie v oznámenej podobe (pozri body 15, 16 a 20 vyššie), žalobca namieta, že v napadnutom rozhodnutí neexistuje žiadna známka toho, že by ho Komisia zobrala do úvahy pri jej záveroch. V každom prípade tieto tvrdenia nie sú žiadnym spôsobom v rozpore s listom oznamovateľov Komisii z 27. júna 2000.
- 71 Žalobca ďalej tvrdí, že pokiaľ Komisia zastáva názor, že od zamýšľanej koncentrácie možno odstúpiť len tým spôsobom, že účastníci formálne zrušia zmluvu o fúzii, koná neodôvodnene, neproporcionálne, v rozpore s vlastnou správnu praxou a teda v rozpore so zásadou ochrany legitímnej dôvery (rozsudky Súdneho dvora z 12. novembra 1987, Ferriere San Carlo/Komisia, 344/85, Zb. s. 4435; z 5. októbra 1988, Fingruth, 129/87, Zb. s. 6121, body 14 až 16, a zo 14. novembra 1989, Taliansko/Komisia, 14/88, Zb. s. 3677, body 28 až 31). Žalobca sa domnieva, že oznamovatelia mali v dôsledku svojho listu z 27. júna 2000 legitímnu dôveru, že Komisia neprijme rozhodnutie na základe oznámenej koncentrácie, v súlade so svojou predchádzajúcou správnu praxou známou z dvadsiatich iných prípadov.
- 72 Komisia tvrdí, že samotné späťvzatie oznámenia nepostačuje na to, aby stratila právomoc podľa nariadenia č. 4064/89. To sa môže stať až potom, čo oznamovatelia upustia aj od nimi zamýšľanej koncentrácie.
- 73 Z ducha, ako aj zo znenia nariadenia č. 4064/89 vyplýva, a to predovšetkým z odôvodnení č. 9 a 17, z článku 2 ods. 2, článkov 4, 7 ods. 1 až 5, článku 8 ods. 4 a článku 11, že právomoc Komisie sa neobmedzuje len na oznámené koncentrácie

a že oznámenie je teda len nástrojom, ktorý umožňuje výkon právomoci, ktorú má Komisia v každom prípade a ktorá nemôže závisieť výlučne na želaní účastníkov (rozsudok Súdu prvého stupňa z 24. marca 1994, *Air France/Komisia*, T-3/93, Zb. s. II-121, bod 53). Komisia teda tvrdí, že vzhľadom na to, že si zachováva kontrolu nad koncentraciami nezávisle na akomkoľvek predchádzajúcom oznámení, nemôžu ju účastníci zamýšľanej koncentrácie zbaviť jej právomoci späťvzatím svojho oznámenia, pokiaľ súčasne neodstúpia aj od svojho plánu fúzie. Z tohto pohľadu sa oznamovatelia späťvzatím oznámenia vystavujú riziku udelenia pokuty podľa článku 14 nariadenia č. 4064/89, pokiaľ súčasne neupustia aj od nimi zamýšľanej koncentrácie.

74 V predmetnom prípade je zrejmé, že 28. júna 2000 mali oznamovatelia ešte veľkú nádej, že zamýšľaná koncentrácia sa môže uskutočniť. To jasne vyplýva z nimi uverejnených tlačových vyhlásení z predchádzajúceho dňa (pozri body 15 a 16 vyššie). V tomto ohľade Komisia zdôrazňuje, že ak by bolo došlo k tak dôležitej udalosti, akou je upustenie od zamýšľanej koncentrácie, účastníci by neboli premeškali príležitosť oznámiť to. Ich list Komisii z 27. júna 2000 teda nebol úplne úprimný a nemal by sa brať doslovne, o to viac, že americkým úradom oznamovatelia oznámili svoj zámer upustiť od zamýšľanej koncentrácie až 13. júla 2000 (pozri bod 20 vyššie). Komisia z vyššie uvedených skutočností vyvodzuje, že zamýšľaná koncentrácia bola v čase prijatia napadnutého rozhodnutia stále aktuálna.

75 Pokiaľ ide o jej predchádzajúcu správnu prax, Komisia upresňuje, že vo všetkých prípadoch uvádzaných žalobcom bola oznámená koncentrácia zrušená pred uzavretím veci zo strany Komisie. V žiadnom z týchto prípadov Komisia nepovažovala púhe späťvzatie oznámenia za dostatočné. Naopak, v dvoch prípadoch trvala na predložení dôkazu, ktorý nebol účastníkmi automaticky predložený, že došlo k upusteniu od zamýšľanej koncentrácie. V predmetnom prípade účastníci nepredložili žiadnu dokumentáciu, ani nijaký iný dôkaz na podporu svojho tvrdenia, že už neplánujú uskutočniť zamýšľanú koncentráciu.

- 76 Komisia v každom prípade odmieta názor, že by jej vlastná správna prax pozostávajúca zo série individuálnych rozhodnutí vyvolala legitímnu dôveru. Tvrdí, že takáto dôvera by sa musela zakladať aspoň na nejakom oznámení všeobecnej povahy. Komisia taktiež zastáva názor, že zdravý rozum nedovoľuje považovať skutočnosť, že sa odchyľila od praxe, ktorej sa pridrižovala v sérii predchádzajúcich rozhodnutí, za neodôvodnené a neprimerané správanie.
- 77 Komisia nakoniec vo svojej duplike namieta, že rozsudky Ferierre San Carlo/ Komisia a Fingruth, už citované v bode 71 vyššie, nesúvisia s predmetnou vecou. V týchto dvoch rozsudkoch sa konštatovala existencia medzery v právnej úprave Spoločenstva, ktorá bola napravená stálou správnu praxou príslušnej inštitúcie Spoločenstva. V prejednávanej veci neexistuje medzera v nariadení č. 4064/89 a žalobca sa v skutočnosti odvoláva na legitímnu dôveru, že Komisia sa zdrží výkonu právomoci, ktorá jej bola zverená uvedeným nariadením.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 78 Najskôr je potrebné určiť význam listu z 27. júna 2000 citovaného v bode 13 vyššie, v ktorom oznamovatelia formálne vzali späť svoje oznámenie z 11. januára 2000 a oznámili Komisii, že „už nemajú v úmysle uskutočniť zamýšľanú koncentráciu v podobe, v akej bola predstavená v oznámení“.
- 79 Ako vyplýva z jeho samotného znenia, a v rozpore s tvrdením žalobcu v podanej žalobe, tento list sa netýkal principiálneho upustenia od akejkoľvek myšlienky alebo plánu koncentrácie medzi spoločnosťami WorldCom a Sprint, ale len upustenia od zamýšľanej koncentrácie „v podobe, v akej bola predstavená v oznámení“. Možnosť koncentrácie „v budúcnosti v inej podobe“ sa v tomto liste naopak výslovne

predpokladá, aj keď je pravda, že len hypoteticky („in so far as“ — „pokial“). Tlačové vyhlásenie spoločnosti Sprint a vyhlásenie hovorca spoločnosti WorldCom z toho istého dňa, ktoré sú citované v bode 15 resp. 16 vyššie, tiež potvrdzujú, že v tom čase si oznamovatelia stále zachovávali určitú nádej na zlúčenie svojich činností v takej či onakej podobe, a to aj napriek nesúhlasu DoJ a Komisie s ich zámerom. Oznamovatelia v skutočnosti verejne oznámili, že upúšťajú od nimi zamýšľanej koncentrácie až prostredníctvom tlačového vyhlásenia z 13. júla 2000, citovaného v bode 40 vyššie.

80 Otázkou pri tomto žalobnom dôvode teda je, či s ohľadom na okolnosti tohto prípadu mala Komisia právomoc prijať rozhodnutie podľa článku 8 ods. 3 nariadenia č. 4064/89, ktorým vyhlásila „oznámenú koncentráciu“ za nezlučiteľnú so spoločným trhom, aj keď oznamovatelia bez toho, aby formálne upustili od nimi zamýšľanej koncentrácie, oficiálne uviedli, že berú späť svoje oznámenie a už nemajú v úmysle uskutočniť zamýšľanú koncentráciu v podobe, v akej bola predstavená v oznámení, súčasne však ponechali otvorenou možnosť zlúčenia svojich činností v pozmenenej podobe v budúcnosti.

81 V tejto súvislosti treba na úvod zdôrazniť, že v podobe, v akej bola predstavená v oznámení, bola zamýšľaná koncentrácia špecificky identifikovaná a popísaná aj v zmluve o fúzii a pláne fúzie, ktoré spoločnosti WorldCom a Sprint podpísali 4. októbra 1999, s vylúčením akejkoľvek inej teoreticky predstaviteľnej koncentrácie medzi týmito stranami.

82 Čo sa týka špecifickej podoby zámeru vyjadreného v oznámení, oznámenie oznamovateľov z 27. júna 2000, ktoré bolo podpísané advokátmi riadne splnomocnenými na zastupovanie účastníkov pred Komisiou, je možné vykladať len v tom zmysle, že spôsobuje neplatnosť zmluvy o fúzii a plánu fúzie, ktoré oznamovatelia uzavreli a oznámili v súlade s článkom 4 nariadenia č. 4064/89.

- 83 Za týchto okolností je rozlišovanie medzi späťvzatím oznámenia a odstúpením od zmluvy o fúzii, uvedené Komisiou v odôvodnení č. 12 napadnutého rozhodnutia, príliš formalistické, dokonca umelé.
- 84 Po prvé toto rozlišovanie nezohľadňuje skutočnosť, že list oznamovateľov z 27. júna 2000 sa netýka výlučne len späťvzatia oznámenia, ale aj upustenia od realizácie zamýšľanej koncentrácie „vo podobe, v akej bola predstavená v oznámení“, teda v podobe uvedenej v zmluve o fúzii zo 4. októbra 1999.
- 85 Po druhé toto rozlišovanie popiera význam takéhoto upustenia od koncentrácie, ktoré má nevyhnutne vplyv na účinnosť, ak nie aj platnosť samotnej zmluvy o fúzii. V tejto súvislosti záver Komisie, podľa ktorého list oznamovateľov z 27. júna 2000 „nepredstavuje formálne odstúpenie od zmluvy o fúzii“ logicky nevyplýva z tvrdenia oznamovateľov, že „už nemajú úmysel uskutočniť“ túto zmluvu.
- 86 Okolnosť, že oznamovatelia si vyhradili možnosť zlúčiť svoje činnosti v inej forme v budúcnosti, na ktorú sa Komisia odvoláva v odôvodnení č. 12 napadnutého rozhodnutia, nie je navyiac podstatná pri posudzovaní, či v čase prijatia napadnutého rozhodnutia existovala formálne platná zmluva o fúzii uskutočniteľná týmito účastníkmi, vo vzťahu ku ktorej by Komisia mohla vykonávať svoju právomoc kontroly koncentrácií.
- 87 Táto okolnosť môže okrem toho skôr vyvrátiť ako potvrdiť tvrdenie Komisie, pretože odhaľuje, že oznamovatelia sa domnievali, že na uskutočnenie zamýšľanej koncentrácie v budúcnosti bude v prípade jej potreby nutné prijatie nového rozhodnutia o fúzii.

88 Komisia vo svojich písomnostiach vytýka oznamovateľom, že „neboli úplne úprimní“ vo svojom liste z 27. júna 2000, takže tento list by sa „nemal brať doslovne“.

89 Pokiaľ teda Komisia tvrdí, že oznamovatelia v tom čase s konečnou platnosťou neupustili od nimi zamýšľanej koncentrácie, jej tvrdenie je síce opodstatnené (pozri bod 79 vyššie), ale bez akejkoľvek dôležitosti. Na to, aby *ipso facto* existovala (alebo trvala) platná zmluva o fúzii v zmysle nariadenia č. 4064/89 nestačí, aby dva podniky zamýšľali uskutočnenie fúzie (alebo aby vo svojom úmysle zotrvali). Právomoc Komisie nemôže spočívať len na subjektívnych zámeroch účastníkov. Táto právomoc závisí, ako uvádza článok 4 nariadenia, od „uzavretia zmluvy“ o fúzii. Rovnako ako Komisia nemá právomoc prijať rozhodnutie podľa nariadenia č. 4064/89 pred uzavretím takejto zmluvy, prestáva mať túto právomoc, len čo je táto zmluva zrušená, aj keď dotknuté podniky pokračujú vo svojich rokovaniach s výhľadom na uzavretie zmluvy „v inej podobe“.

90 Keď teda Komisia oznamovateľom konkrétne vytýka, že tajne zachovávali svoju zmluvu o fúzii zo 4. októbra 1999 v platnosti bez ohľadu na znenie ich oficiálneho oznámenia z 27. júna 2000, je jasné, že jej tvrdenie, hoci by mohlo mať právny význam, sa nezakladá na žiadnom dôkaze, ktorý by bol právne vyhovujúci. Predovšetkým v tlačovej správe spoločnosti Sprint alebo vo vyjadreniach hovorca spoločnosti WorldCom z 27. júna 2000 nie je nič, čo by túto výčitku podporilo, a to ani za predpokladu, žeby sa Komisia mohla odvolať na tieto dokumenty, ktoré nie sú uvedené v napadnutom rozhodnutí.

91 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia bola, vzhľadom na list oznamovateľov z 27. júna 2000, zhrnutý v bode 80 vyššie a popísaný v bodoch 82 až 86 vyššie, povinná konštatovať, že vzhľadom na neexistenciu „zmluvy“ o fúzii v zmysle článku 4 nariadenia č. 4064/89 nemá právomoc prijať rozhodnutie podľa článku 8 ods. 3 uvedeného nariadenia, ktorým by sa „oznámená koncentrácia“ vyhlásila za nezlučiteľnú so spoločným trhom.

- 92 Žiadne z ďalších tvrdení predložených Komisiou v rámci predmetnej žaloby nemôže spochybniť tento záver.
- 93 Ako Komisia správne tvrdí, odkazujúc na bod 53 rozsudku Air France/Komisia, už citovaný v bode 73 vyššie, jej právomoc sa neobmedzuje výlučne na oznámené koncentrácie a oznámenie je teda len nástrojom, ktorý umožňuje výkon právomoci, ktorú má Komisia v každom prípade a ktorá nemôže závisieť výlučne na želaní účastníkov.
- 94 V tejto súvislosti je potrebné odmietnuť tvrdenie nemeckej vlády, podľa ktorého môže byť rozhodnutie o nezlučiteľnosti podľa článku 8 ods. 3 nariadenia č. 4064/89 prijaté len vtedy, pokiaľ sa koncentrácia, ktorá hypoteticky nebola oznámená, už uskutočnila a ak sa ukáže, že sú potrebné opatrenia na rozdelenie podnikov podľa článku 8 ods. 4 uvedeného nariadenia. Takýto výklad je v rozpore s duchom, ako aj so znením nariadenia č. 4064/89, konkrétne jeho článku 14 ods. 2 písm. c).
- 95 Komisia je však pri svojom prieskume povinná vziať do úvahy jestvujúci právny a skutkový kontext a predovšetkým konať na základe presných ustanovení neoznámenej zmluvy, na základe ktorej sa uskutočňuje koncentrácia (pokiaľ ide o prieskum neoznámenej zmluvy obmedzujúcej hospodársku súťaž vykonávaný Komisiou bez návrhu pozri, analogicky, rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. apríla 2001, Wirtschaftvereinigung Stahl a i./Komisia, T-16/98, Zb. s. II-1217, body 32 a 33).
- 96 Aj keď je teda pravda, že účastníci zmluvy o fúzii nemôžu zbaviť Komisiu jej právomoci späťvzatím svojho oznámenia, Komisia musí pri výkone svojej právomoci rozhodovať o skutočnej koncentrácii, a nie ako to urobila v predmetnom prípade, keď následne po späťvzatí oznámenia a upustení od koncentrácie v pôvodne zamýšľanej podobe rozhodovala o neurčitom úmysle účastníkov zlúčiť svoje činnosti v inej podobe v budúcnosti.

- 97 Komisia okrem toho nemôže vykonať hodnotenie ustanovení zmluvy, pri ktorej účastníci formálne oznámili, že od nej odstupujú, bez toho, aby riskovala chyby, ktoré by mohli mať podstatný vplyv na jej posúdenie predmetnej koncentrácie.
- 98 V predmetnom prípade list oznamovateľov Komisii z 27. júna 2000 naznačoval aspoň to, že títo účastníci predpokladali vykonanie určitých zmien v oznámenej zmluve o fúzii, predtým než by sa zamýšľaná koncentrácia mohla prípadne uskutočniť „v inej podobe“ v budúcnosti, a že táto zmluva už teda neodráža ich spoločný zámer. Z toho vyplýva, že sa posúdenie ustanovení oznámenej zmluvy, o ktorej sa rozhodovalo v napadnutom rozhodnutí, nevyhnutne netýkalo rozsahu prípadnej novej koncentrácie zamýšľanej oznamovateľmi pre budúcnosť.
- 99 Táto chyba teda mohla mať podstatný vplyv na posúdenie koncentrácie vykonané Komisiou v napadnutom rozhodnutí. Keby Komisia zobrala do úvahy skutočný význam koncentrácie zamýšľanej dotknutými účastníkmi v inej podobe, nie je vylúčené, že jej hodnotenie by bolo odlišné a že by bola vyslovila, že táto operácia nie je nezlučiteľná so spoločným trhom (pozri, analogicky, rozsudok *Wirtschaftsvereinigung Stahl a i./Komisia*, už citovaný v bode 95 vyššie, bod 45).
- 100 V tejto súvislosti je taktiež potrebné zdôrazniť, že nesprávnemu posúdeniu, ktorému sa Komisia vystavila pri svojom konaní v predmetnej veci, sa bolo možné ľahko vyhnúť. Predovšetkým neexistovala žiadna striktná lehota predpísaná na prijatie tak riskantného rozhodnutia, akým bolo napadnuté rozhodnutie.

- 101 Ako totiž vyplýva z odôvodnenia č. 11 napadnutého rozhodnutia, Komisia usúdila, že posledným dátumom pre prijatie tohto rozhodnutia, po ktorom by sa už koncentrácia považovala za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 10 ods. 6 nariadenia č. 4064/89, bola streda, 12. júla 2000. Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe okrem iného vysvetlila, že sa v kolégiu stretáva raz za týždeň, zvyčajne v stredu, že rozhodnutia podľa článku 8 ods. 3 nariadenia č. 4064/89 sa takmer systematicky prijímajú v ústnom konaní, aby sa zabezpečila väčšia prehľadnosť, a že je pravidlom predložiť návrh na predposlednom stretnutí pred uplynutím lehoty stanovenej v článku 10 ods. 3 nariadenia č. 4064/89, aby kolégium mohlo rozhodovať o pozmenenom texte, ak by väčšina jeho členov mala námietky proti prvému návrhu.
- 102 Ak teda Komisia mala pochybnosti, pokiaľ ide o zmysel alebo úprimnosť listu oznamovateľov z 27. júna 2000, mala na svojom stretnutí v stredu, 28. júna 2000, k dispozícii dostatok času na to, aby odložila formálne prijatie napadnutého rozhodnutia na streda 5. alebo 12. júla 2000 a vyžiadala si medzitým od oznamovateľov informácie podľa článku 11 ods. 1 nariadenia č. 4064/89, v prípade potreby formou rozhodnutia podľa odseku 5 toho istého ustanovenia.
- 103 Ako navyše ustanovuje článok 10 ods. 4 nariadenia č. 4064/89, plynutie maximálne štvormesačnej lehoty na prijatie rozhodnutia o nezlučiteľnosti podľa článku 8 ods. 3, ktorá je stanovená v článku 10 ods. 3, je možné výnimočne prerušiť, ak si v dôsledku okolností, za ktoré je zodpovedný jeden z podnikov zapojených do koncentrácie, Komisia musela vyžiadať informácie rozhodnutím podľa článku 11. Podľa článku 9 ods. 1 písm. a) a d) vykonávacieho nariadenia ide o takéto okolnosti vtedy, ak Komisii neboli v rámci ňou stanovenej lehoty poskytnuté úplné informácie, ktoré si na základe článku 11 ods. 1 nariadenia č. 4064/89 vyžiadala od jedného z oznamovateľov, ako aj vtedy, ak oznamovatelia opomenuli oznámiť Komisii podstatné zmeny skutočností uvedených v oznámení.

- 104 Ak sa teda Komisia v predmetnom prípade domnievala, že so zreteľom na list oznamovateľov z 27. júna 2000 nemá dostatok informácií na skončenie konania, mohla sa pomocou formálneho dôkazu uistiť, že došlo k odstúpeniu alebo zrušeniu zmluvy o fúzii, podobne ako to už predtým sama urobila v prípade minimálne dvoch koncentrácií (pozri bod 111 nižšie).
- 105 Komisia sa taktiež nemôže odvolávať na to, že musela zabrániť možnému nesprávne alebo nepatričnému použitiu listu oznamovateľov z 27. júna 2000.
- 106 Predovšetkým nebolo nutné obávať sa, žeby oznamovatelia, vedome nevenujúci pozornosť zákazu stanovenému v článku 7 ods. 1 nariadenia č. 4064/89, po späťvzati svojho oznámenia pokračovali v realizácii nimi zamýšľanej koncentrácie, či už v oznámenej alebo v akejkoľvek inej podobe. Ako zdôrazňuje žalobca a nemecká vláda, oznamovatelia by sa v prípade takéhoto postupu vystavili riziku pokút stanovených v článku 14 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 4064/89, ktoré by sa mohli rovnať 10 % ich celkového obratu. Tieto pokuty majú rovnaký odstrašujúci účinok ako pokuty, ktoré článok 14 ods. 2 písm. c) stanovuje pre prípady, keď podniky uskutočnia koncentráciu, ktorá bola rozhodnutím podľa článku 8 ods. 3 vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom.
- 107 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že Komisia tým, že prijala napadnuté rozhodnutie, aj keď oznamovatelia oficiálne vzali späť svoje oznámenie a informovali Komisiu o upustení od koncentrácie v podobe predstavenej v oznámení, prekročila hranice svojej právomoci podľa nariadenia č. 4064/89.

- 108 V každom prípade, aj za predpokladu, žeby Komisia mala právomoc na prijatie napadnutého rozhodnutia, ako tvrdí na základe svojho rozlišovania medzi späťvzatím oznámenia a odstúpením od zmluvy o fúzii, je zrejmé, že týmto rozlišovaním sa Komisia neočakávane odklonila od svojej ustálenej správnej praxe, ktorá je verejnosti známa. Žalobca sa odvolal na dvadsať prípadov, kde sa Komisia zjavne uspokojila s jednoduchým späťvzatím oznámenia dotknutými účastníkmi a ukončila konanie vo veci koncentrácie bez vydania rozhodnutia.
- 109 Z oznámení Komisie pod názvom „Späťvzatie oznámenia o koncentracii“ [*neoficiálny preklad*], ktoré sú jedinými dokumentmi uverejnenými vo veci č. IV/M.608, Ericsson/Ascom (Ú. v. ES C 292, 1995, s. 8) a č. IV/M.680, Kvaerner/Amec (Ú. v. ES C 8, 1996, s. 4), však vyplýva, že v týchto prípadoch sa Komisia rozhodla uzavrieť vec bez prijatia rozhodnutia v ten istý deň, keď ju oznamovatelia informovali, že „odložili uskutočnenie oznámenej zamýšľanej koncentrácie“, a „preto sa rozhodli vziať späť oznámenie“.
- 110 Okrem toho, vo veľkom počte iných prípadov [č. IV/M.208, Scott/Mölnlycke; č. IV/M.238, Siemens/Philips Kabel; č. IV/M.388, Unilever France/Ortiz Mikko; č. IV/M.418, Tractebel/Distrigaz; č. IV/M.494, Colonia/Lefac/KMK-CCI; č. IV/M.562, Swissair/Sabena; č. IV/M.592, RWE-DEA/Enichem Augusta; č. IV/M.805, Telecom-2; č. IV/M.852, BASF/Shell; č. IV/M.888, Metallgesellschaft/AG; č. IV/M.892, Hochtief/Deutsche Bank/Holzmann; č. IV/M.905, Schweizer Rück/SAFR; č. IV/M.948, Watt AG; č. IV/M.974, Bertelsmann/Burda-Host; č. IV/M.1010, Artémis/Worms & Cie; č. IV/M.1047, Wienerberger/Cremer & Breuer (Ú. v. ES C 93, 1998, s. 23); č. IV/M.1246, LHZ/Carl Zeiss (Ú. v. ES C 384, 1998, s. 9); č. IV/M.1277, BLG Container/Maersk/Sea-Land Service (Ú. v. ES C 290, 1998, s. 12); č. IV/M.1321, Verbund/Kelag/Porr/OMV Proterra/Siemens/KRV (Ú. v. ES C 382, 1998, s. 3); č. IV/M.1431, Ahlström/Kvaerner (Ú. v. ES C 263, 1999, s. 3); č. IV/M.1447, Deutsche Post/Trans-o-flex (Ú. v. ES C 130, 1999, s. 9); č. IV/M.1609, Elf/Saga; č. IV/M.1703, Phelps Dodge/Asarco (Ú. v. ES C 313, 1999, s. 7); KOMP/M.2117, Aker Maritime/Kvaerner (Ú. v. ES C 9, 2001, s. 5); a KOMP/M.1829, HMTF Nabisco Group Holdings/Burlington Biscuits/United Biscuits] sa v oznámení v úradnom vestníku a/alebo v tlačovom vyhlásení, ktorým sa oznamuje skončenie konania, jednoducho

uvádza, že „oznamovatelia informovali Komisiu, že vzali späť svoje oznámenie“ [*neoficiálny preklad*], bez toho, aby sa odkazovalo na stav plánu koncentrácie alebo samotnej zmluvy o fúzii. Tým, že Komisia takto formulovala uvedené verejne prístupné dokumenty, nevyhnutne spôsobila v príslušných kruhoch existenciu domnienky, že späťvzatie oznámenia je v praxi z pohľadu Komisie rovnocenné upusteniu od zamýšľanej koncentrácie, aj keď by jej súčasná správna prax bola iná.

- 111 V tejto súvislosti sa Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe odvoláva na dva prípady [č. IV/1328, KLM/Martinair (Ú. v. ES C 162, 1999, s. 7), a č. IV/M.1412, Hutchinson Whampoa/RMPM/ECT (Ú. v. ES C 256, 1999, s. 5)], v ktorých podľa jej tvrdenia predtým, než vec uzavrela, naliehala na oznamovateľov, aby predložili dôkaz o tom, že odstúpili od nimi zamýšľanej koncentrácie, keď tak oni sami neurobili. To, čo bolo z týchto prípadov uverejnené ich oznámením v úradnom vestníku a/alebo v tlačových správach, však nepreukazuje takéto naliehanie z jej strany. V každom prípade Komisia nevysvetľuje, prečo nepostupovala rovnakým spôsobom v predmetnom prípade a prečo sa namiesto toho ponáhľala prijať negatívne rozhodnutie deň potom, čo došlo k späťvzatiu oznámenia.

- 112 Za týchto okolností mali oznamovatelia právo legitímne očakávať, že ich list z 27. júna 2000 postačuje na uzavretie veci, v súlade s verejne známou predošlou správnu praxou Komisie a vzhľadom na to, že zo strany Komisie chýbalo oznámenie o opaku. V rozpore s tvrdením Komisie judikatúra Súdneho dvora potvrdzuje, že samotná správna prax alebo nečinnosť, pokiaľ nie je v rozpore s platnou právnou úpravou a nepredstavuje výkon voľnej úvahy, môže vyvolať legitímnu dôveru dotknutej osoby, a tak sa dôvera nemusí nevyhnutne zakladať na oznámení so všeobecnou platnosťou (rozsudok Súdneho dvora z 1. októbra 1987, Spojené kráľovstvo/Komisia, 84/85, Zb. s. 3765; rozsudky Ferriere San Carlo/Komisia a Fingruth, už citované v bode 71 vyššie; uznesenie predsedu Súdneho dvora z 10. júna 1988, Sofrimport/Komisia, C-152/88 R, Zb. s. 2931).

- 113 Súd prvého stupňa teda konštatuje, že Komisia prinajmenšom porušila legitímnu dôveru oznamovateľov tým, že prijala napadnuté rozhodnutie bez toho, aby ich predtým informovala o tom, že ich list jej nepostačuje, a že preto zamýšľa prijať rozhodnutie podľa článku 8 ods. 3 nariadenia č. 4064/89, pokiaľ jej ihneď nepredložia formálny dôkaz o odstúpení od zmluvy o fúzii.
- 114 Z vyššie uvedeného vyplýva, že druhý žalobný dôvod je dôvodný. V súlade s návrhmi žalobcu je preto potrebné zrušiť napadnuté rozhodnutie, pričom nie je potrebné rozhodnúť o ostatných žalobných dôvodoch a tvrdeniach predložených žalobcom na podporu jeho žaloby.

O trovách

- 115 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom žalobcu.
- 116 Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku členskej štáty, ktoré vstúpili do konania, znášajú svoje trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1) Rozhodnutie Komisie č. 2003/790/EC z 28. júna 2000 o vyhlásení koncentrácie za nezlučiteľnú so spoločným trhom a Dohodou o EHP (COMP/M.1741 — MCI WorldCom/Sprint) sa zrušuje.**

- 2) Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli MCI, Inc.**

- 3) Spolková republika Nemecko a Francúzska republika znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Pirrung

Meij

Forwood

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 28. septembra 2004.

Tajomník

Predseda komory

H. Jung

J. Pirrung